

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 29 e §:n, eläkesäätiölain 88 ja 100 a §:n ja vakuutuskassalain 132 ja 134 §:n muuttamisesta**

**ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Esityksessä ehdotetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lakia, eläkesäätiölakia ja vakuutuskassalakia muutettavaksi siten, että siirtyvän toimintapääoman taso eläkelaitosten välisissä vakuutuskannan ja vakuutustoiminnan luovutuksissa ja vastaanottamisissa sekä vastuun siirroissa ja vastaanottamisissa määritellään uudelleen. Tarkoituksena on, että siirtyvän toimintapääoman taso ei yleisestä taloudellisesta suhdannevaiheesta johtuen estäisi vakuutuskannan siirtämistä vakuutuksenottajan kannalta tarkoituksenmukaisena ajankohtana ja että siirtyvän toimintapääoman taso turvaisi eläkelaitosten tasapuolisen kohtelun. Lisäksi siirtyvän toimintapääoman taso ei saisi vaarantaa työeläkejärjestelmän

tervettä kehitystä.

Ehdotuksen mukaan siirtyvän toimintapääoman tasoksi määriteltäisiin lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajojen mediaani kaksinkertaisena.

Mediaanin määrittely tapahtuisi Vakuutusvalvontavirastossa eläkelaitosten sille antamien vakavaraisuusrajoja koskevien tietojen perusteella. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaisi asetuksella siirtyvän toimintapääoman tason kaksi kertaa vuodessa Vakuutusvalvontaviraston esityksestä.

Ehdotetut lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

**PERUSTELUT**

**1. Nykytila**

Suomalainen yksityisalojen työeläkejärjestelmä perustuu hajautettuun malliin. Työnantaja voi valintansa mukaan järjestää työntekijöittensä lakisääteisen eläketurvan joko työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettussa työeläkevakuutusyhtiössä, vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitettussa eläkekassassa tai eläkesäätiölain (1774/1995) mukaisessa eläkesäätiössä.

Hajautetun työeläkejärjestelmän kannalta on tärkeää, että järjestelmässä toimii riittävästi eläkelaitoksia. Hajautetun työeläkejär-

jestelmän toimivuuden kannalta on myös tärkeää, että lainsäädäntö ei tarpeettomasti estä eläkelaitoksen joustavaa vaihtamista, mikäli työnantaja katsoo sen tarpeelliseksi eläketurvan tarkoituksenmukaisen hoitamisen kannalta.

Sen edistämiseksi, että hajautetussa työeläkejärjestelmässä toimisi riittävästi eläkelaitoksia lakiin otettiin sosiaali- ja terveysministeriön asettaman työryhmän ehdotusten mukaisesti vuonna 2003 säännökset, joilla mahdollistettiin työnantajan vakuutuskannan tai vakuutustoiminnan luovutukset ja vastaanottamiset sekä vastuun siirrot ja vastaan-

ottamiset, jäljempänä vakuutuskannan siirto, eläkelaitoksesta toiseen mahdollisimman yhdenmukaisin perustein (laki työeläkevakuutusyhtiöstä annetun lain muuttamisesta 419/2003, laki eläkesäätiölain muuttamisesta 421/2003 ja laki vakuutuskassalain muuttamisesta 420/2003). Vakuutuskannansiirtomahdollisuuksia laajennettiin paitsi siten, että työntekijäin eläkelain (359/1961), jäljempänä TEL, mukaista vakuutuskantaa voidaan luovuttaa kokonaan uudelle perustettavalle eläkesäätiölle tai eläkekassalle, myös siten, että vakuutuskantaa voidaan luovuttaa työeläkevakuutusyhtiöstä jo toiminnassa olevaan eläkesäätiöön tai eläkekassaan ja eläkekassasta eläkesäätiöön.

Lain mukaan vakuutuskannan luovuttamisen yhteydessä siirretään toimintapääomaa määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa eläkelaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, jolla riittävällä todennäköisyydellä ja riittävällä turvaavuudella voidaan odottaa pitemmällä aikavälillä saavutettavan TEL:n nojalla vahvistettavan laskuperustekorona mukainen tuotto. Sosiaali- ja terveysministeriö valtuutettiin antamaan asetuksella tähän liittyvän kiinteän toimintapääomaprocentin, jonka mukaan siirtyvä toimintapääoma lasketaan.

Ministeriö antaa mainitun asetuksen kahden vuoden välein. Vahvistettavan prosentiosuuden perusteena käytetään eläkelaitosten vakavaraisuuslaskennassa käytettävää vastuovelkaa. Riittäväksi siirrettäväksi toimintapääomaksi katsottiin uutta lainsäädäntöä valmistelleen työryhmän esityksessä määrä, joka määriteltiin viiden takautuvan vuoden laskuperustekorkojen keskiarvoa vastaavan tuoton saavuttamiseksi tarvittavan vakavaraisuuspääoman suuruiseksi. Työryhmän esityksen mukaisen siirtyvän toimintapääoman muodostamisessa laskuperustekorona määräytyminen pohjautui optimaalisella sijoitusjakaumalla odotettavaan tuottoon valitsemalla jakauman vakavaraisuusarvo tavoitevyöhykkeen alarajan kohdalta. Ensimmäisen kerran asetus annettiin vuonna 2003 (SosTMA 567/2003) ja siinä siirtyvän toimintapääoman prosenttimäärä oli 12,4. Toisen kerran asetus annettiin vuonna 2005 (SosTMA 159/2005), jolloin prosenttimäärä aleni 11,8:aan.

Työeläkevakuuttajat TELA:n tietojen mu-

kaan työeläkevakuutusyhtiöiden, eläkesäätiöiden ja eläkekassojen vastuuvälillä painotettu keskimääräinen toimintapääoma prosentteina vastuuvälästä oli kesäkuun 2005 lopussa 27,4 %. Toimintapääomaprosentit eroavat kuitenkin laitoskohtaisesti huomattavasti toisistaan. Toimintapääomaprosentit vaihtelivat 31.12.2004 tilanteen mukaan 5,2 %:sta 246,5 %:iin.

## 2. Nykytilan arviointi

Lainsäädäntö, jolla vakuutuskannan siirtämistä eläkelaitoksesta toiseen yhdenmukaistettiin ja helpotettiin, ei ole toiminut odotetulla tavalla. Uusia eläkesäätiöitä tai -kassoja ei ole juurikaan perustettu. Ongelmaksi on nähty siirtyvän toimintapääoman nykyinen määräytyminen, jonka on katsottu johtavan tällä hetkellä liian matalaan siirtyvän toimintapääoman määrään, mikä puolestaan voi kannustaa työnantajaa purkamaan eläkesäätiönsä tai -kassansa.

Ajankohtana, jolloin kiinteä prosenttiosuus on selvästi alle työeläkelaitosten keskimääräisen vakavaraisuustason, eläkesäätiö ja eläkekassa luovuttavana eläkelaitoksena voivat palauttaa työnantajalle siirtyvän toimintapääoman ylittävän osan toimintapääomastaan. Näin työeläkevaroja siirtyy tarpeettomasti eläkejärjestelmän ulkopuolelle heikentäen työeläkelaitosten keskimääräistä vakavaraisuutta.

Voimassa olevaa lainsäädäntöä valmisteltaessa tiedostettiin, että talouden lyhytaikaiset suhdannevaihtelut tulevat heijastumaan viiveellä siirtyvän toimintapääoman määrään. Suhdannevaihtelun vaikutusta pyrittiin tasoitamaan kiinnittämällä siirtyvän toimintapääoman määräytyminen asetuksen voimaantuloa edeltävien viiden kalenterivuoden keskimääräiseen laskuperustekorona määrään.

Käytännössä siirtyvän toimintapääoman tason laskeminen ajalliseen tasoitukseen perustuen aiheuttaa kuitenkin ongelmia. Taloudellisten suhdanteiden aiheuttamat muutokset sijoitusten käyviin arvoihin heijastuvat siirtyvän toimintapääoman tasoon ajallisesti myöhässä, vaimentuneina ja mahdollisesti täysin väärässä suhdannevaiheessa.

### 3. Ehdotetut muutokset

Siirtyvän toimintapääoman taso, eli siirtyvän toimintapääoman suhde vakavaraisuuslaskennassa käytettävään vastuuvetkaan, tulisi mitoittaa niin, että eri osapuolet, erityisesti luovuttava ja vastaanottava eläkelaitos, kokevat sen taloudellisesti oikeudenmukaiseksi sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Mitotus tulisi tehdä myös siten, että vakuutuskannan siirrot eivät vaaranna työeläkejärjestelmän tervettä kehitystä. Eläkelaitoksia ja vakuutusentottajia tulisi kohdella yhdenvertaisesti ja tasapuolisesti. Työeläkejärjestelmän terveen kehityksen turvaaminen edellyttää lisäksi, että vakuutuskannan siirroissa ei purkautu työeläkevaroja eläkejärjestelmän ulkopuolelle ja että vakuutuskannan siirtoja ei voida tehdä spekulatiivisissa mielessä.

Eläkelaitosten yhdenmukainen kohtelu ja myös työeläkejärjestelmän terveen kehityksen turvaaminen edellyttävät, että luovuttavan eläkelaitoksen vakavaraisuustilanne ei suoraan vaikuta vastaanottavalle eläkelaitokselle siirtyvän toimintapääoman tasoon. Myöskään vastaanottavan eläkelaitoksen vakavaraisuustilanne ei saisi suoraan vaikuttaa siirtyvän toimintapääoman tasoon.

Työeläkejärjestelmän terveen kehityksen turvaaminen ja tasapuolinen kohtelu edellyttävät, että siirtyvän toimintapääoman taso mukautuu mahdollisimman oikea-aikaisesti taloudellisiin suhdanteisiin.

Siirtyvän toimintapääoman taso tulisi olla riittävän korkea suhteessa eläkelaitosten keskimääräiseen toimintapääomien tasoon, jotta vakuutuskannan vastaanottava uusi eläkelaitos olisi toimintapääoman suhteen tasapuolisessa asemassa muiden eläkelaitosten kanssa. Uudelle eläkelaitokselle ei kuitenkaan pidä antaa ylimääräistä etua muihin eläkelaitoksiin nähden eikä sille tarvitse myöskään turvata yhtä hyvää vakavaraisuusasemaa kuin vakavaraisemmilla eläkelaitoksilla.

Eläkelaitos pääsee tasapuoliseen asemaan, jos siirtyvän toimintapääoman määrittämisen lähtökohdaksi valitaan työeläkelaitosten vakavaraisuusrajojen mediaani kaksinkertaisena. Vakavaraisuusrajojen mediaanilla tarkoitetaan suuruusjärjestykseen asetettujen työeläkelaitosten vakavaraisuusrajojen keskimmäistä arvoa tai kahden keskimmäisen

arvon keskiarvoa, jos työeläkelaitoksia on parillinen määrä.

Nykyiseen siirtyvän toimintapääoman määräytymiseen nähden esityksessä luovuttaisiin siirtyvän toimintapääoman määrän suoranaisesti kytkemisestä laskuperustekorona määräytymiseen tai tuotto-odotukseen. Välillisesti nämä seikat kuitenkin vaikuttaisivat, koska sekä siirtyvä toimintapääoma että laskuperustekorona määräytyminen perustuisi vastaisuudessa eläkelaitosten keskimääräisen vakavaraisuuden tarkasteluun. Koska siirtyvän toimintapääoman määrittelyä ei enää sidottaisi laskuperustekorona määrittämismenettelyyn, laskuperustekorona määrittämistapa on muutettavissa ilman, että se suoranaisesti edellyttäisi siirtyvää toimintapääomaa koskevan sääntelyn muuttamista.

Edellä määritelty siirtyvän toimintapääoman taso seuraisi työeläkelaitosten toimintapääomien tasoissa tapahtuvia muutoksia. Sekä luovuttava eläkelaitos että vastaanottava eläkelaitos tulisivat kohdelluiksi erilaisissa taloussuhdanteissa yhdenmukaisesti. Myös tulevaisuudessa, suhdanteiden vaihtuessa, siirtynyttä toimintapääomaa vastaavat varat pysyvät oikean tasoisena suhteessa muihin eläkelaitoksiin, jos vastaanotetut varat on sijoitettu työeläkelaitosten keskimääräisen sijoitusriskin mukaisesti.

Edellä esitetyn perusteella työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 29 e §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, ettei siinä siirtyvän toimintapääoman määrää enää sidottaisi TEL:n 12 a §:n mukaisen laskuperustekorona tuottovaatimukseen. Siirtyvän toimintapääoman määrä määriteltäisiin siten, että pääoma riittäisi siihen, että toimintansa aloittava eläkelaitos voisi toimia sellaisella sijoitusomaisuudella, joka vastaa työeläkelaitosten sijoitusjakaumien keskimääräistä riskillisyyttä.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan määriteltäväksi siirtyvän toimintapääoman laskenta-kaava. Siirtyvän toimintapääoman määrän prosenttiosuus laskettaisiin siten, että se vastaa työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajojen mediaania kaksinkertaisena. Siirtyvän toimintapääoman prosenttiosuuden määrittely on tarpeen siirtää sosiaali- ja terveysministeriön asetuksesta lain tasolle, koska perus-

tuksien ja velvollisuuksien perusteista on säädettävä laissa. Itse prosenttiosuuden määrä vahvistettaisiin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella kuten nykyisinkin. Vahvistaminen tapahtuisi Vakuutusvalvontaviraston esityksestä.

Asetus siirtyvän toimintapääoman prosenttiosuuden määrästä annettaisiin pykälän 3 momentin mukaan kaksi kertaa kalenterivuodessa kesäkuun ja joulukuun loppuun mennessä. Asetus tulisi voimaan lähinnä seuraavan heinäkuun ja tammikuun alusta lukien. Vakuutusvalvontaviraston olisi kalenterivuosittain huhtikuun ja lokakuun loppuun mennessä tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle esitys prosenttiosuuden vahvistamisesta. Vakuutusvalvontavirasto saa jo nykyisin tiedot työeläkelaitosten vakavaraisuudesta ajankohtien 31.12. ja 30.6. tilanteesta. Siten mediaanin laskeminen ei aiheuttaisi virastolle merkittävää lisätyötä. Mediaanin laskeminen perustuisi näiden ajankohtien mukaisiin tietoihin työeläkelaitosten vakavaraisuudesta. Mediaanin laskeminen on luonteeltaan tekninen toimenpide, joka soveltuu viraston tehtäväksi.

Pykälän 4 momentti sisältää tarkentavan säännöksen, jonka mukaan siirtyvän toimintapääoman määrä kannanluovutuksissa määräytyy sen asetuksen prosenttiosuuden mukaisesti, joka on voimassa sinä ajankohtana, kun vakuutuskannan luovuttamista koskeva sopimus on tehty.

Pykälän 5 momentti sisältää nykyisen 3 momentin mukaisen säännöksen, jonka mukaan luovuttavan eläkelaitoksen toimintapääoman ollessa pienempi kuin siirrettäväksi säädetty toimintapääoman taso, vakuutuksenottajan olisi vakuutuskannansiirron yhteydessä täydennettävä siirtyvä toimintapääoma säädetylle tasolle.

Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 29 e §:ää vastaavalla tavalla myös eläkesäätiölakia ja vakuutuskassalakeja ehdotetaan muutettavaksi siten, että eläkevastuun siirroissa ja vakuutustoiminnan luovuttamisissa ja vastaanottamisissa siirrettävän toimintapääoman määrään sovellettaisiin työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajojen mediaania kaksinkertaisena. Vakuutuskassalain 132

§:n 2 ja 3 momenttiin ja eläkesäätiölain 88 §:n 6 momenttiin ehdotetut muutokset koskevat siirrettävän toimintapääoman määrää silloin, kun eläkekassan eläkevastuu siirretään ja eläkesäätiön vakuutustoiminta luovutetaan eläkekassan ja eläkesäätiön pakollisessa ja vapaaehtoisessa purkamistilanteessa toiselle eläkelaitokselle. Vakuutuskassalain 134 §:n 2 momenttiin ja eläkesäätiölain 100 a §:n 2 momenttiin ehdotetut muutokset koskevat siirrettävän toimintapääoman määrää tilanteessa, jossa työnantajakohtaista vakuutuskantaa, vastuuta tai vakuutustoimintaa taikka osakaskohtaista vastuuta siirretään tai luovutetaan toiselle eläkelaitokselle.

#### 4. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole vaikutuksia valtiontalouteen eikä kunnallistalouteen. Esityksellä ei ole myöskään organisaatio- eikä henkilöstövaikutuksia julkisten viranomaisten kannalta. Vakuutusvalvontaviraston tehtävät lisääntyvät jonkin verran esityksen johdosta, koska virasto joutuu tekemään kaksi kertaa vuodessa esityksen sosiaali- ja terveysministeriölle siirtyvän toimintapääoman prosenttiosuudesta. Työmäärän lisääntyminen ei kuitenkaan ole merkittävä.

Ehdotetut muutokset ovat osa työeläkelaitosten kilpailuolosuhteiden kehittämistä koskevia toimenpiteitä. Ehdotetuilla muutoksilla pyritään turvaamaan, että hajautetussa työeläkejärjestelmässä toimii riittävästä eläkelaitoksista, vakuutuksenottajista ja eläkelaitoksista kohdellaan tasapuolisesti ja että työeläkejärjestelmän terve kehitys ei vaarannu. Esityksen tavoitteiden saavuttaminen riippuu kuitenkin suurelta osin työnantajien halukkuudesta vaihtaa tulevaisuudessa eläkelaitosta. Tästä syystä ehdotettujen muutosten vaikutuksia on vaikea ennakoita etukäteen.

Siirtyvän toimintapääoman prosenttiosuuden arvioidaan nousevan nykyisestä 11,8 prosentista 19 prosenttiin. Neljästäkymmenestä kahdeksasta eläkelaitoksesta 14 laitoksen toimintapääoma alittaa 19 %:n rajan. Matalla toimintapääomatasolla toimivien eläkelaitosten osalta esitys vaikeuttaa kannansiirtoja voimassa olevaan sääntelyyn verrattuna, koska työnantajan olisi ennen kannansiirtoa täydennettävä toimintapääomansa 19

prosenttiin. Näiden 14 laitoksen toimintapääoman täydennystarve on 0,3—29 prosenttia palkkasummasta, mikäli ne aikovat tehdä kannansiirron toiseen eläkelaitokseen. Neljästätoista laitoksesta kahdeksalla on pääoman täydennystarve on alle 10 % ja muilla kuudella täydennystarve vaihtelee 10 %:sta 29 %:iin.

## 5. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä. Esityksestä järjestettiin kuulemistilaisuus, johon kutsuttiin kuultaviksi oikeusministeriö, valtiovarainministeriö, Vakuutusvalvontavirasto, Kilpailuvirasto, Eläkesäätiöyhdistys ESY r.y., Eläketurvakeskus, Työeläkevakuuttajat TELA, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto, AKAVA r.y., Elinkeinoelämän Keskusliitto EK, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK r.y., Toimihenkilökeskusjärjestö STTK r.y., ja Suomen Yrittäjät. Kuulemistilaisuudessa esiintuodut ja sen jälkeen annetuissa kirjallisissa lausunnoissa esitetyt näkökohdat on tarpeellisilta osin otettu huomioon.

## 6. Voimaantulo

Esitykseen sisältyvien lakien on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. Jotta vakuutuskannan ja vakuutustoiminnan luovuttamisia ja vastuun siirtoja ei esityksen eduskuntakäsittelyn aikana tehtäisi spekulatiivisessa mielessä eikä työeläkevaroja siten tarpeettomasti purettaisi eläkejärjestelmän ulkopuolelle, siirtyvän toimintapääoman uutta määrittelyä on tarkoitus soveltaa mahdollisimman pian hallituksen esityksen antamisen jälkeen. Ehdotuksen mukaan siirtyvän toimintapääoman uutta määrittelyä on tarkoitus soveltaa niihin vakuutuskannan ja vakuutustoiminnan luovuttamisiin ja vastuun siirtoihin, joita koskeva sopimus on tehty 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen.

Ehdotetun työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 29 e §:n 2 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaisi asetuksella siirtyvän toimintapääoman määrän prosenttiosuuden kaksi kertaa kalenterivuodessa kesäkuun ja joulukuun loppuun mennessä.

Siten lain voimantuloajankohdasta riippuen saattaa jäädä useamman kuukauden pituinen jakso, jona aikana vahvistettua prosenttiosuutta ei ole vielä olemassa. Tästä syystä voimaantulosäännöksen 3 momentissa ehdotetaan, että sosiaali- ja terveysministeriön olisi 29 e §:n 3 momentista poiketen ensimmäisen kerran vahvistettava siirtyvän toimintapääoman määrän prosenttiosuus tulevaksi voimaan välittömästi lain voimaantulosta lukien. Tällöin vahvistettava prosenttiosuus perustuisi viimeisiin Vakuutusvalvontavirastolla oleviin tietoihin työeläkelaitosten vakavaraisuudesta. Tätä mediaania sovellettaisiin niihin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaisiin vakuutuskannan luovutuksiin, eläkesäätiölain mukaisiin vakuutustoiminnan luovutuksiin ja vastaanottamisiin sekä vakuutuskassalain mukaisiin vastuun siirtämisiin ja vastaanottamisiin, joita koskeva sopimus on tehty 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen, siihen asti, kunnes seuraava säännönmukaisesti annettava asetus tulee voimaan.

Voimaantulosäännöksen 4 momentin mukaan Vakuutusvalvontaviraston olisi ennen tämän lain voimaantuloa tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle esitys voimaantulosäännöksen 3 momentissa tarkoitettujen asetusten antamista varten.

Voimaantulosäännöksen 5 momentti sisältäisi säännökset menettelytavoista, joiden mukaisesti Vakuutusvalvontaviraston olisi toimittava 7 päivän lokakuuta 2005 ja lain voimaantulon välisenä aikana käsitellessään ja antaessaan päätöksiä hakemuksiin, jotka koskevat suostumuksen antamista vakuutuskannan luovuttamista koskevaan sopimukseen. Momentin mukaan viraston ennen tämän lain voimaantuloa antama päätös hakemukseen, joka koskee suostumuksen antamista vakuutuskannan luovuttamista koskevaan 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen tehtyyn sopimukseen, on annettava päätöksen antamispäivänä voimassa olleen lain mukaisesti. Viraston päätös kuitenkin raukeaisi, ellei vakuutuskannan luovuttamista koskevaa sopimusta muuteta tämän lain mukaiseksi kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Myös eläkesäätiölain 88 ja 100 a §:n muuttamisesta annettavan lain ja vakuutuskassalain 132 ja 134 §:n muuttamisesta annettavan lain voimaantulosäännökset

sisältävät saman sisältöisen voimaantulosäännöksen.

Se, miten vakuutuskannan luovuttamista koskevaa sopimusta arvioidaan sopimusoikeudellisesti lain muuttuessa, riippuu yleisistä sopimusoikeudellisista periaatteista. Lähtökohtana voidaan pitää sitä, että sopimus raukeaa, kun sopimusta tehtäessä edellytetty viranomaislupa jää puuttumaan.

## **7. Suhde perustuslakiin ja sääätämisjärjestys**

Esityksen mukaan siirtyvän toimintapääoman uutta määrittelyä on tarkoitus soveltaa niihin vakuutuskannan ja vakuutustoiminnan luovuttamisiin ja vastuun siirtoihin, joita koskeva sopimus on tehty 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen. Uutta määrittelyä sovellettaisiin siis mahdollisesti myös sopimuksiin, jotka on tehty ennen lain voimaantuloa. Tältä osin sääntely muodostuu merkitykselliseksi perustuslain 15 §:ssä turvattu omaisuuden suojan näkökulmasta. Omaisuuden perustuslainsuoja turvaa myös sopimussuhteiden pysyvyyttä. Perustuslakivaliokunnan käytännössä kielto puuttua taannehtivasti sopimussuhteiden koskemattomuuteen ei kuitenkaan ole muodostunut ehdottomaksi (esim. PeVL 25/2005 vp ja PeVL 21/2004 vp).

Siirtyvän toimintapääoman uutta määrittelyä on tarkoitus soveltaa mahdollisimman pian hallituksen esityksen antamisen jälkeen sen vuoksi, että vakuutuskannan ja vakuutustoiminnan luovuttamisia ja vastuun siirtoja ei esityksen eduskuntakäsittelyn aikana tehtäisi spekulatiivisessa mielessä eikä työeläkevaroja siten tarpeettomasti purettaisi eläkejärjestelmän ulkopuolelle. Kyse on työeläkelaitoksista, jotka hoitavat ja hallinnoivat lakisääteisen eläketurvan katteeksi työnantajilta ja työntekijöiltä lain nojalla koottuja varoja. Esityksellä on suuri yhteiskunnallinen ja sosiaalipoliittinen merkitys. Siirtyvän toimintapääoman uuden määrittelyn taannehtiva soveltaminen ei ole kohtuutonta sopijaosapuolten kannalta, kun otetaan huomioon sääntelyn yhteiskunnallinen ja sosiaalipoliittinen päämäärä ja se, että uutta sääntelyä on tarkoitus soveltaa vasta hallituksen esityksen antamisen jälkeen, jolloin tulevan uuden lainsäädännön sisältö on yleisesti tiedossa. Sopimusvapauteen puuttuminen taannehtivasti ei tässä tapauksessa rajoita kohtuuttomasti sopijapuolten oikeuksia. Lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

## 1.

**Laki****työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 29 e §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* työeläkevakuutusyhtiöistä 25 päivänä huhtikuuta 1977 annetun lain (354/1997) 29 e §, sellaisena kuin se on laissa 419/2003, seuraavasti:

## 29 e §

*Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä toimintapääoma*

Työeläkevakuutusyhtiöstä on luovutettava osittamatonta lisävakuutusvastuuta määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa eläkelätköksessä sellaisen sijoitusjakautaman, joka vastaa työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakautamien keskimääräistä riskillisyyttä (*siirtyvä toimintapääoma*).

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella vahvistetaan Vakuutusvalvontaviraston esityksestä 1 momentissa tarkoitettu määrä kiinteänä prosenttiosuutena vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuuvclasta. Prosenttiosuus lasketaan siten, että se vastaa työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajojen mediaania kaksinkertaisena.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu asetus annetaan kaksi kertaa kalenterivuodessa kesäkuun ja joulukuun loppuun mennessä tulevaksi voimaan lähinnä seuraavan heinäkuun ja tammikuun alusta lukien. Vakuutusvalvontaviraston on kalenterivuositain huhtikuun ja lokakuun loppuun mennessä tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle esitys 2 momentissa tarkoitettun prosenttiosuuden vahvistamisesta.

Siirtyvän toimintapääoman määränä käytetään sitä 2 momentissa tarkoitettussa asetuksessa säädettyä prosenttiosuutta, joka on voimassa sinä ajankohtana, kun vakuutuskannan luovuttamisesta koskeva sopimus on

tehty.

Jos 2 momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän toimintapääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomasta, työeläkevakuutusyhtiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus yhtiön toimintapääomasta. Laskettaessa luovutettavan vakuutuskannan osuutta työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomasta on yhtiön toimintapääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvclan määrittelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2005.

Tätä lakia sovelletaan niihin vakuutuskannan luovutuksiin, joita koskeva sopimus on tehty 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen.

Sosiaali- ja terveysministeriön on 29 e §:n 3 momentista poiketen ensimmäisen kerran vahvistettava asetuksella mainitussa lainkohdassa tarkoitettu vakuutuskannan luovutuksissa siirtyvän toimintapääoman määrän prosenttiosuus tulevaksi voimaan välittömästi lain voimaantulosta lukien. Vahvistettavan prosenttiosuuden on perustuttava viimeisimpiin ennen tämän lain voimaantuloa Vakuutusvalvontavirastolla oleviin tietoihin työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuudesta. Tätä prosenttiosuutta sovelletaan niihin tämän lain mukaisiin vakuutuskannan luovutuksiin, elä-

kesätiölain mukaisiin vakuustoitiminnan luovutuksiin ja vastaanottamisiin sekä vakuutuskassalain mukaisiin vastuun siirtämissä ja vastaanottamisissa, joita koskeva sopimus on tehty 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen, siihen asti, kunnes seuraava 29 e §:n 2 momentin nojalla säännönmukaisesti annettava asetus tulee voimaan.

Vakuutusvalvontaviraston on ennen tämän lain voimaantuloa tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle esitys voimaantulosäännöksen 3 momentissa tarkoitetun asetuksen an-

tamista varten.

Vakuutusvalvontaviraston ennen tämän lain voimaantuloa antama päätös hakemukseen, joka koskee suostumuksen antamista vakuutuskannan luovuttamista koskevaan 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen tehtyyn sopimukseen, on annettava päätöksen antamispäivänä voimassa olleen lain mukaisesti. Viraston päätös kuitenkin raukeaa, ellei vakuutuskannan luovuttamista koskevaa sopimusta muuteta tämän lain mukaiseksi kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

## 2.

### Laki

#### eläkesäätiölain 88 ja 100 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1995 annetun eläkesäätiölain (1774/1995) 88 §:n 6 momentti ja 100 a §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 421/2003 seuraavasti:

#### 88 §

Ostettaessa B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle työntekijäin eläkelain mukainen etuus 100 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimintapääomaa on siirrettävä määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa vakuutuslaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, joka vastaa työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakaumien keskimääräistä riskillisyyttä. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa Vakuutusvalvontaviraston esityksestä vakuustoitiminnan luovutuksissa noudatettavan siirtyvän toimintapääoman prosenttiosuuden siten kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 29 e §:ssä säädetään. Siirtyvän toimintapääoman määrä määräytyy sen viimeksi mainitun lainkohdan 2 momentissa tarkoitetussa asetuksessa sää-

detyn prosenttiosuuden mukaisesti, joka on voimassa sinä ajankohtana, kun vakuustoitiminnan luovuttamista koskeva sopimus on tehty. Jos siirtyvän omaisuuden perusteella laskettu 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on suurempi kuin edellä tämän momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän toimintapääoman määrä, eläkesäätiöstä luovutettava toimintapääoma määritetään tämän momentin mukaan ja eroavan työnantajan on täydennettävä siirtyvä toimintapääoma siten, että se vastaa siirtyvän omaisuuden perusteella laskettua 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää. Jos tämän momentin mukaan määrätyn toimintapääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuustoitimintaa vastaava osuus toimintapääomasta, eläkesäätiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuustoitimin-



taa vastaava osuus toimintapääomasta, ja eroavan työnantajan on täydennettävä luovutettavaa toimintapääomaa siten, että se vastaa tässä momentissa säädettyä määrää. Laskettaessa luovutettavan vakuustoitominnan osuutta eläkesäätiön toimintapääomasta on eläkesäätiön toimintapääoman tasoa määrätessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän eläkevastuun määrittelystä.

-----  
100 a §  
-----

Vastaanotettaessa 1 momentissa tarkoitettua työntekijäin eläkelain mukaista vakuustoitomintaa, vastuuta ja vakuutuskantaa tulee vastaanotettavaa toimintapääomaa olla vähintään 88 §:n 6 momentissa säädetty määrä tai vastaanotettavan omaisuuden perusteella lasketun 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettun vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava määrä, jos tämä on suurempi. Jos luovuttavasta eläkelaitoksesta siirtyvä lisävakuutusvastuu on pienempi kuin edellä tarkoitettu määrä, liittyvän työnantajan on täyden-

nettävä toimintapääoma edellä tarkoitettuun määrään saakka.

-----  
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200.

Tätä lakia sovelletaan niihin vakuustoitominnan luovutuksiin ja vastaanottamisiin sekä vastuun ja vakuutuskannan vastaanottamisiin, joita koskeva sopimus on tehty 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen.

Vakuutusvalvontaviraston ennen tämän lain voimaantuloa antama päätös hakemukseen, joka koskee suostumuksen antamista vakuustoitominnan luovutusta ja vastaanottamista tai vastuun ja vakuutuskannan vastaanottamista 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen tehtyyn sopimukseen, on annettava päätöksen antamispäivänä voimassa olleen lain mukaisesti. Viraston päätös kuitenkin raukeaa, ellei vakuustoitominnan luovutusta ja vastaanottamista tai vastuun ja vakuutuskannan vastaanottamista koskevaa sopimusta muuteta tämän lain mukaiseksi kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

### 3.

## Laki

### **vakuutuskassalain 132 ja 134 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/1992) 132 §:n 2 ja 3 momentti sekä 134 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 420/2003 seuraavasti:

-----  
132 §  
-----

Siirrettäessä 111 §:n 1 momentissa tarkoi-

tetussa tilanteessa työntekijäin eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen

83 b §:ssä tarkoitettua toimintapääomaa on siirrettävä vähintään 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajaa vastaava määrä. Jos eläkekassan toimintapääoma on suurempi kuin vakavaraisuusrajaa vastaava määrä, toimintapääoma siirretään kokonaan, kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä tai 3 momentissa säädetty määrä, sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi. Muu osa toimintapääomasta voidaan palauttaa osakkaalle siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Siirrettäessä 111 §:n 3 momentissa tarkoitettua tilanteessa työntekijäin eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen toimintapääomaa on siirrettävä määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa vakuutuslaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, joka vastaa työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoituskaumien keskimääräistä riskillisyyttä. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa Vakuutusvalvontaviraston esityksestä vastuun siirtämisissä noudatettavan siirtyvän toimintapääoman prosenttiosuuden siten kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 29 e §:ssä säädetään. Siirtyvän toimintapääoman määrä määräytyy sen viimeksi mainitun lainkohdan 2 momentissa tarkoitettua asetuksessa säädetyn prosenttiosuuden mukaisesti, joka on voimassa sinä ajankohtana, kun vastuun siirtämistä koskeva sopimus on tehty. Jos siirtyvän omaisuuden perusteella laskettu 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on suurempi kuin edellä tämän momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän toimintapääoman määrä, eläkekassasta luovutettava toimintapääoma määritetään tämän momentin mukaan, ja siirtyvää toimintapääomaa on täydennettävä siten, että se vastaa siirtyvän omaisuuden perusteella laskettua 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää. Jos tämän momentin mukaisesti määrätyn toimintapääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vastuuta vastaava osuus eläkekassan toimintapääomasta, eläkekassasta luovutetaan luovutettavaa vastuuta vastaava osuus toimintapääomasta ja luovutettua toimintapääomaa on täydennettävä siten, että se vastaa tässä

momentissa säädettyä määrää. Laskettaessa luovutettavan vastuun osuutta eläkekassan toimintapääomasta on eläkekassan toimintapääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvelan määrittelystä. Muu osa toimintapääomasta voidaan palauttaa osakkaille siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

#### 134 §

Vastaanotettaessa 1 momentissa tarkoitettua työnantajakohtaista vakuutuskantaa, 132 §:n 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta tai työntekijäin eläkelain mukaista vakuutustoimintaa tulee vastaanotettavaa toimintapääomaa olla vähintään 132 §:n 3 momentissa säädetty määrä tai vastaanotettavan omaisuuden perusteella lasketun 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava määrä, jos tämä on suurempi. Jos tällöin luovuttavasta eläkelaitoksesta siirtyvä lisävakuutusvastuu on pienempi kuin edellä tarkoitettu määrä, liittyvän osakkaan on täydennettävä toimintapääoma edellä tarkoitettuun määrään saakka.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200.

Tätä lakia sovelletaan niihin vastuun siirtämisiin ja vastaanottamisiin sekä vakuutus toiminnan ja vakuutuskannan vastaanottamisiin, joita koskeva sopimus on tehty 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen.

Vakuutusvalvontaviraston ennen tämän lain voimaantuloa antama päätös hakemukseen, joka koskee suostumuksen antamista vastuun siirtämistä ja vastaanottamista tai vakuutustoiminnan ja vakuutuskannan vastaanottamista 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen tehtyyn sopimukseen, on annettava päätöksen antamispäivänä voimassa olleen lain mukaisesti. Viraston päätös kuitenkin raukeaa, ellei vastuun siirtämistä ja vastaanottamista tai vakuutustoiminnan ja vakuutuskannan vastaanottamista koskevaa so-

pimusta muuteta tämän lain mukaiseksi kah- den kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

---

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 2005

**Tasavallan Presidentti**

**TARJA HALONEN**

Sosiaali- ja terveysministeri *Tuula Haatainen*

## 1.

**Laki****työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 29 e §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä 25 päivänä huhtikuuta 1977 annetun lain (354/1997) 29 e §, sellaisena kuin se on laissa 419/2003, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

29 e §

29 e §

*Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä toimintapääoma*

*Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä toimintapääoma*

Työeläkevakuutusyhtiöstä on luovutettava osittamatonta lisävakuutusvastuuta määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa eläkeläitöksessä sellaisen sijoitusjakautuman, jolla riittävällä todennäköisyydellä ja riittävällä turvaavuudella voidaan odottaa pidemmällä aikavälillä saavutettavan työntekijäin eläkelain 12 a §:ssä tarkoitettu laskuperustekorona mukainen tuotto (*siirtyvä toimintapääoma*).

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella vahvistetaan kahden vuoden välein 1 momentissa tarkoitettu määrä kiinteänä prosenttiosuutena vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuovelasta.

Työeläkevakuutusyhtiöstä on luovutettava osittamatonta lisävakuutusvastuuta määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa eläkeläitöksessä sellaisen sijoitusjakautuman, joka vastaa työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakautumien keskimääristä riskillisyyttä (*siirtyvä toimintapääoma*).

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella vahvistetaan Vakuutusvalvontaviraston esityksestä 1 momentissa tarkoitettu määrä kiinteänä prosenttiosuutena vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuovelasta. Prosenttiosuus lasketaan siten, että se vastaa työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajojen mediaania kaksinkertaisena.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu asetus annetaan kaksi kertaa kalenterivuodessa kesäkuun ja joulukuun loppuun mennessä tulevaksi voimaan lähinnä seuraavan heinäkuun ja tammikuun alusta lukien. Vakuutusvalvontaviraston on kalenterivuositain huhtikuun ja lokakuun loppuun mennessä tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle esitys 2 momentissa tarkoitettua prosenttiosuuden vahvistamisesta.

Siirtyvän toimintapääoman määränä käytetään sitä 2 momentissa tarkoitettua asetuksessa säädettyä prosenttiosuutta, joka on

*Voimassa oleva laki*

Jos 2 momentissa tarkoitetun asetuksen mukaan määrätyn toimintapääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomasta, työeläkevakuutusyhtiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus yhtiön toimintapääomasta. Laskettaessa luovutettavan vakuutuskannan osuutta työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomasta on yhtiön toimintapääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvelan määrittelystä.

*Ehdotus*

*voimassa sinä ajankohtana, kun vakuutuskannan luovuttamista koskeva sopimus on tehty.*

*Jos 2 momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän toimintapääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomasta, työeläkevakuutusyhtiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus yhtiön toimintapääomasta. Laskettaessa luovutettavan vakuutuskannan osuutta työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomasta on yhtiön toimintapääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvelan määrittelystä.*

---

*Tämä laki tulee voimaan            päivänä kuuta 200.*

*Tätä lakia sovelletaan niihin vakuutuskannan luovutuksiin, joita koskeva sopimus on tehty 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen.*

*Sosiaali- ja terveysministeriön on 29 e §:n 3 momentista poiketen ensimmäisen kerran vahvistettava asetuksella mainitussa lainkohdassa tarkoitettu vakuutuskannan luovutuksissa siirtyvän toimintapääoman määrän prosenttiosuus tulevaksi voimaan välittömästi lain voimaantulosta lukien. Vahvistettavan prosenttiosuuden on perustuttava viimeisimpiin ennen tämän lain voimaantuloa Vakuutusvalvontavirastolla oleviin tietoihin työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuudesta. Tätä prosenttiosuutta sovelletaan niihin tämän lain mukaisiin vakuutuskannan luovutuksiin, eläkesäätiölain mukaisiin vakuutustoiminnan luovutuksiin ja vastaanottamisiin sekä vakuutuskassalain mukaisiin vastuun siirtämisiin ja vastaanottamisiin, joita koskeva sopimus on tehty 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen, siihen asti, kunnes seuraava 29 e §:n 2 momentin nojalla säännönmukaisesti annettava asetys tulee voimaan.*

*Vakuutusvalvontaviraston on ennen tä-*

män lain voimaantuloa tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle esitys voimaantub-säännöksen 3 momentissa tarkoitetun ase-tuksen antamista varten.

Vakuutusvalvontaviraston ennen tämän lain voimaantuloa antama päätös hakemuk-seen, joka koskee suostumuksen antamista vakuutuskannan luovuttamista koskevaan 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen teh-tyyn sopimukseen, on annettava päätöksen antamispäivänä voimassa olleen lain mu-kaisesti. Viraston päätös kuitenkin raukeaa, ellei vakuutuskannan luovuttamista koske-va sopimusta muuteta tämän lain mukai-seksi kahden kuukauden kuluessa lain voi-maantulosta.

## 2.

### Laki

#### eläkesäätiölain 88 ja 100 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1995 annetun eläkesäätiölain (1774/1995) 88 §:n 6 mo-mentti ja 100 a §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 421/2003 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

88 §

88 §

Ostettaessa B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle työntekijäin eläke-lain mukainen etuus 100 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimintapääomaa on siirrettävä määrä, joka mahdollistaa vas-taanottavassa vakuutuslaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, jolla riittävällä toden-näköisyydellä ja riittävällä turvaavuudella voidaan odottaa pitemmällä aikavälillä saa-vutettavan työntekijäin eläkelain 12 a §:ssä tarkoitettu, laskuperustekoron mukainen tuotto siten kuin sosiaali- ja terveysministe-

Ostettaessa B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle työntekijäin eläke-lain mukainen etuus 100 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimintapääomaa on siirrettävä määrä, joka mahdollistaa vas-taanottavassa vakuutuslaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, joka vastaa työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakaumien keskimää-räistä riskillisyyttä. Sosiaali- ja terveysmi-nisteriö vahvistaa Vakuutusvalvontaviras-ton esityksestä vakuutustoiminnan luovu-

## Voimassa oleva laki

riön asetuksella tarkemmin säädetään. Jos siirtyvän omaisuuden perusteella laskettu 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettun vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on suurempi kuin edellä tarkoitettun asetuksen mukaan määrätyn toimintapääoman määrä, eläkesäätiöstä luovutettava toimintapääoma määritetään edellä tarkoitettun asetuksen mukaan ja eroavan työnantajan on täydennettävä siirtyvä toimintapääoma siten, että se vastaa siirtyvän omaisuuden perusteella laskettua 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää. Jos edellä tarkoitettun asetuksen mukaan määrätyn toimintapääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutustoimintaa vastaava osuus toimintapääomasta, eläkesäätiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutustoimintaa vastaava osuus toimintapääomasta, ja eroavan työnantajan on täydennettävä luovutettavaa toimintapääomaa siten, että se vastaa ministeriön asetuksessa säädettyä määrää. Laskettaessa luovutettavan vakuutustoiminnan osuutta eläkesäätiön toimintapääomasta on eläkesäätiön toimintapääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän eläkevastuun määrittelystä.

## 100 a §

Vastaanotettaessa 1 momentissa tarkoitettua työntekijäin eläkelain mukaista vakuutustoimintaa, vastuuta ja vakuutuskantaa tulee vastaanotettavaa toimintapääomaa olla vähintään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetty määrä tai vastaanotettavan omaisuuden perusteella lasketun 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettun vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava

## Ehdotus

*tuksissa noudatettavan siirtyvän toimintapääoman prosenttiosuuden siten kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 29 e §:ssä säädetään. Siirtyvän toimintapääoman määrä määräytyy sen viimeksi mainitun lainkohdan 2 momentissa tarkoitettussa asetuksessa säädetyn prosenttiosuuden mukaisesti, joka on voimassa sinä ajankohtana, kun vakuutustoiminnan luovuttamista koskeva sopimus on tehty. Jos siirtyvän omaisuuden perusteella laskettu 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettun vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on suurempi kuin edellä tämän momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän toimintapääoman määrä, eläkesäätiöstä luovutettava toimintapääoma määritetään tämän momentin mukaan ja eroavan työnantajan on täydennettävä siirtyvä toimintapääoma siten, että se vastaa siirtyvän omaisuuden perusteella laskettua 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää. Jos tämän momentin mukaan määrätyn toimintapääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutustoimintaa vastaava osuus toimintapääomasta, eläkesäätiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutustoimintaa vastaava osuus toimintapääomasta, ja eroavan työnantajan on täydennettävä luovutettavaa toimintapääomaa siten, että se vastaa tässä momentissa säädettyä määrää. Laskettaessa luovutettavan vakuutustoiminnan osuutta eläkesäätiön toimintapääomasta on eläkesäätiön toimintapääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän eläkevastuun määrittelystä.*

## 100 a §

Vastaanotettaessa 1 momentissa tarkoitettua työntekijäin eläkelain mukaista vakuutustoimintaa, vastuuta ja vakuutuskantaa tulee vastaanotettavaa toimintapääomaa olla vähintään 88 §:n 6 momentissa säädetty määrä tai vastaanotettavan omaisuuden perusteella lasketun 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettun vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava määrä, jos tämä on

määrä, jos tämä on suurempi. Jos luovuttavasta eläkelaitoksesta siirtyvä lisävuutusvastuu on pienempi kuin edellä tarkoitettu määrä, liittyvän työnantajan on täydennettävä toimintapääoma edellä tarkoitettuun määrään saakka.

suurempi. Jos luovuttavasta eläkelaitoksesta siirtyvä lisävuutusvastuu on pienempi kuin edellä tarkoitettu määrä, liittyvän työnantajan on täydennettävä toimintapääoma edellä tarkoitettuun määrään saakka.

---

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200.*

*Tätä lakia sovelletaan niihin vakuutus-toiminnan luovutuksiin ja vastaanottamisiin sekä vastuun ja vakuutuskannan vastaanottamisiin, joita koskeva sopimus on tehty 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen.*

*Vakuutusvalvontaviraston ennen tämän lain voimaantuloa antama päätös hakemukseen, joka koskee suostumuksen antamista vakuutustoiminnan luovutusta ja vastaanottamista tai vastuun ja vakuutuskannan vastaanottamista 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen tehtyyn sopimukseen, on annettava päätöksen antamispäivänä voimassa olleen lain mukaisesti. Viraston päätös kuitenkin raukeaa, ellei vakuutustoiminnan luovutusta ja vastaanottamista tai vastuun ja vakuutuskannan vastaanottamista koskevaa sopimusta muuteta tämän lain mukaisesti kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.*

### 3.

## Laki

### vakuutuskassalain 132 ja 134 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/1992) 132 §:n 2 ja 3 momentti sekä 134 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 420/2003 seuraavasti:



Siirrettäessä 111 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa työntekijäin eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen 83 b §:ssä tarkoitettua toimintapääomaa on siirrettävä vähintään 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajaa vastaava määrä. Jos eläkekassan toimintapääoma on suurempi kuin vakavaraisuusraja vastaava määrä, toimintapääoma siirretään kokonaan, kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä tai sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella säädetty määrä, sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi. Muu osa toimintapääomasta voidaan palauttaa osakkaalle siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Siirrettäessä 111 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tilanteessa työntekijäin eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen toimintapääomaa on siirrettävä määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa vakuutuslaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, jolla riittävällä todennäköisyydellä ja riittävällä turvaavuudella voidaan odottaa pitemmällä aikavälillä saavutettavan työntekijäin eläkelain 12 a §:ssä tarkoitettu laskuperustekorona mukainen tuotto siten kuin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella tarkemmin säädetään. Jos siirtyvän omaisuuden perusteella laskettu 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on suurempi kuin edellä tarkoitettua asetuksen mukainen määrätty toimintapääoman määrä, eläkekassasta luovutettava toimintapääoma määritetään edellä tarkoitettua asetuksen mukaan, ja siirtyvää toimintapääomaa on täydennettävä siten, että se vastaa siirtyvän omaisuuden perusteella laskettua 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää. Jos edellä tarkoitettua asetuksen mukaisesti määrätty toimintapääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vastuuta vastaava osuus eläkekassan toimintapääomasta, eläkekassasta luovutetaan luovutettavaa vastuuta vastaava osuus toimintapääomasta ja luovutettua toimintapääomaa on täydennettävä siten, et-

Siirrettäessä 111 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa työntekijäin eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen 83 b §:ssä tarkoitettua toimintapääomaa on siirrettävä vähintään 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajaa vastaava määrä. Jos eläkekassan toimintapääoma on suurempi kuin vakavaraisuusraja vastaava määrä, toimintapääoma siirretään kokonaan, kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä tai 3 momentissa säädetty määrä, sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi. Muu osa toimintapääomasta voidaan palauttaa osakkaalle siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Siirrettäessä 111 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tilanteessa työntekijäin eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen toimintapääomaa on siirrettävä määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa vakuutuslaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, joka vastaa työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkeläistien sijoitusjakaumien keskimääräistä riskillisyyttä. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö vahvistaa Vakuutusvalvontaviraston esityksestä vastuun siirtämisissä noudatettavan siirtyvän toimintapääoman prosenttiosuuden siten kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 29 e §:ssä säädetään. Siirtyvän toimintapääoman määrä määräytyy sen viimeksi mainitun lainkohdan 2 momentissa tarkoitettua asetuksessa säädetyn prosenttiosuuden mukaisesti, joka on voimassa sinä ajankohtana, kun vastuun siirtämistä koskeva sopimus on tehty. Jos siirtyvän omaisuuden perusteella laskettu 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on suurempi kuin edellä tämän momentin mukaisesti määrätty siirtyvän toimintapääoman määrä, eläkekassasta luovutettava toimintapääoma määritetään tämän momentin mukaan, ja siirtyvää toimintapääomaa on täydennettävä siten, että se vastaa siirtyvän omaisuuden perusteella laskettua 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavari-

tä se vastaa ministeriön asetuksessa säädettyä määrää. Laskettaessa luovutettavan vastuun osuutta eläkekassan toimintapääomasta on eläkekassan toimintapääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvelan määrittelystä. Muu osa toimintapääomasta voidaan palauttaa osakkaille siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

---

 134 §

Vastaanotettaessa 1 momentissa tarkoitettua työnantajakohtaista vakuutuskantaa, 132 §:n 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta tai työntekijäin eläkelain mukaista vakuutustoimintaa tulee vastaanotettavaa toimintapääomaa olla vähintään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetty määrä tai vastaanotettavan omaisuuden perusteella lasketun 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava määrä, jos tämä on suurempi. Jos tällöin luovuttavasta eläkelaitoksesta siirtyvä lisävakuutusvastuu on pienempi kuin edellä tarkoitettu määrä, liittyvän osakkaan on täydennettävä toimintapääoma edellä tarkoitettuun määrään saakka.

suusrajan kaksinkertaista määrää. Jos tämän momentin mukaisesti määrätyn toimintapääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vastuuta vastaava osuus eläkekassan toimintapääomasta, eläkekassasta luovutetaan luovutettavaa vastuuta vastaava osuus toimintapääomasta ja luovutettua toimintapääomaa on täydennettävä siten, että se vastaa tässä momentissa säädettyä määrää. Laskettaessa luovutettavan vastuun osuutta eläkekassan toimintapääomasta on eläkekassan toimintapääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvelan määrittelystä. Muu osa toimintapääomasta voidaan palauttaa osakkaille siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

---

 134 §

Vastaanotettaessa 1 momentissa tarkoitettua työnantajakohtaista vakuutuskantaa, 132 §:n 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta tai työntekijäin eläkelain mukaista vakuutustoimintaa tulee vastaanotettavaa toimintapääomaa olla vähintään 132 §:n 3 momentissa säädetty määrä tai vastaanotettavan omaisuuden perusteella lasketun 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava määrä, jos tämä on suurempi. Jos tällöin luovuttavasta eläkelaitoksesta siirtyvä lisävakuutusvastuu on pienempi kuin edellä tarkoitettu määrä, liittyvän osakkaan on täydennettävä toimintapääoma edellä tarkoitettuun määrään saakka.

---

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2005.

Tätä lakia sovelletaan niihin vastuun siirtämisiin ja vastaanottamisiin sekä vakuutustoiminnan ja vakuutuskannan vastaanottamisiin, joita koskeva sopimus on tehty 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen.

*Ehdotus*

*Vakuutusvalvontaviraston ennen tämän lain voimaantuloa antama päätös hakemukseen, joka koskee suostumuksen antamista vastuun siirtämistä ja vastaanottamista tai vakuutustoiminnan ja vakuutuskannan vastaanottamista 7 päivänä lokakuuta 2005 tai sen jälkeen tehtyyn sopimukseen, on annettava päätöksen antamispäivänä voimassa olleen lain mukaisesti. Viraston päätös kuitenkin raukeaa, ellei vastuun siirtämistä ja vastaanottamista tai vakuutustoiminnan ja vakuutuskannan vastaanottamista koskevaa sopimusta muuteta tämän lain mukaiseksi kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.*